

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۱/۱۳

ژباړه: سمسور ودان

شدت پسند پاکستان او روڼ اندي ادیبان

شدت پسند او تخریبي سوچ هغه څه دي چې هر چا ته يې زیان اوږي.

په علي گر کي پيدا شوي ليکواله (قرة العين حيدر) په ۱۹۴۷م کي د هندوستان له وېش وروسته پاکستان ته راغله، خو چې هلته يې د (آگ کا دريا) بهترين ناول وليکه، نو خلکو پکي خپلي مرداري څېرې وليدلې او ويې نشو زغملې. له مجبورې ورځې يې بېرته هندوستان ته د تللو پرېکړه وکړه. د هغې په ناول کي ۲ زره کلن تاريخ احاطه شوی و. د کلاسيکي موسيقي ماهر استاد (بري غلام علي خان) بل هغه شخص و چې هندوستان ته لاړ او ډېر مينناک بڼه راغلاست يې وشو.

ستر اردو ژبی ادیب (جوش ملیح آبادي) هم چې د وېش پرمهال پاکستان ته راغلی و، د خپل باغي او روايت ماتونکي نثر و نظم له امله مجبور شو، چې د حکومت او خلکو پابندي څخه ځان ازاد او بېرته هندوستان ته روان شي. بل مشهور شاعر (ساحر لودهيانوي) چې يو جهان ديده انسان و، په ۱۹۴۷م کي له مشر ژورناليست (حميد اختر) سره لاهور ته راغی.

کال وروسته يې هغه ته وويل: يار حميده! څه چې بېرته هندوستان ته لاړ شو.

هغه ترې وپوښتل: ولې داسې وايي؟

ساحر ځواب ورکړي: اشنا! دا ملک نور د اوسېدو وړ نه دی. ډېر ژر به د شدت خوښو لاس ته ولوېږي، د هنرمندانو، روڼ اندو، ادیبانو او پوهانو لپاره به جهنم شي، له دې ځايه بايد ژر ووځو.

هغه به په ورځ کي څو ځله حيمد ته همدا خبره کوله، خو منفي ځواب به يې ترلاسه کاوه.

بيا د ۱۹۴۹م کال يوه ورځ حميد کوم کار پسې کراچۍ ته لاړ چې ساحر غلی غلی بېرته هندوستان ته وگرځېده. وروسته معلومه شوه چې ساحر لودهيانوي څومره دور اندېش انسان و. په راتلونکو کلونو کي چې قرة العين حيدر او سعادت حسن منټو سره کومي نارواوي وشوي، هغو ټولو ساحر ريښتونی ثابت کړ.

د ساحر خلاف پوره سازش روان و، شورش کاشميري، د نوای وقت ورځپاڼې ايډيټر او ملا صاحبانو يې پر خلاف خبرې کولې، د هغه څار يې کاوه. چې د جون مياشتي په سختي گرمۍ کي الوتکي ته وخوت، نو د استخباراتو يو مامور د پاکستان ولسمشر (لياقت علي خان) ته دا خبر ورکړ، چې: (عبدالحی عرف ساحر لودهيانوي پاکستان پرېښود!)

حميد اختر په خپل کتاب (آشنائياں کیا کیا) کي دا کيسه پوره تفصيل سره ليکلي ده.

ژباړه: سمسور ودان

د پاڼو شمېره: له 1 تر 1

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له رايرلو مخکي په خير و لولئ